

7/18627

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.06.02.00/2398

25 /04/2011

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.03.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-29448 sayılı yazı.

Adana Milletvekili Sayın Prof. Dr. Nevin Gaye ERBATUR'un, "Aile içi şiddet konusunda yapılan çalışmalara ilişkin" İlgi yazı eki 7/18627 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-2. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığımız ile Uluslar Arası Af Örgütü Türkiye Şubesinin ortaklaşa yürüttüğü "Kadına Karşı Ayrımcılık ve Şiddet Konusunda Öğretmenlerin Eğitimi Projesi" kapsamında 2005 yılından bu yana farklı illerde öğretmenlerin katıldığı atölye çalışmaları yapılmıştır. Bu seminerlerde vatandaşlık eğitimi, insan hakları ve kadına karşı şiddet olguları etkinlik tabanlı uygulamalarla ele alınmaktadır. Bu sayede yapılacak çarpan etkisi ile toplumun bu konuda bilinçlendirilmesi ve kadına karşı ayrımcılık konusunda duyarlı olunması sağlanmaya çalışılmaktadır.

Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Projesi kapsamında 2010-2011 eğitim- öğretim yılından itibaren ilköğretim 8'inci sınıflarda "Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi" dersi okutulmaya başlanmıştır. Bu dersin temel amacı; öğrencilere vatandaşlık, demokrasi ve insan haklarıyla ilgili bazı temel kavramların yanı sıra insan haklarının korunup uygulanmasıyla ilgili farkındalık, duyarlılık, bilinç, düşünce, tutum ve davranış kazandırmaktır. Bu bağlamda öğretim programında vatandaşlık ve demokrasi eğitimi, demokratik vatandaşlık bağlamında ele alınmıştır. Okul öncesi dönemden başlayarak ortaöğretim düzeyinde demokrasi, insan hakları, uzlaşma kültürünün esas alındığı öğretim programı oluşturma, öğretmen eğitimi ve bu değerler çerçevesinde okul kültürünün oluşturulması hedeflenmektedir.

Öğretim programları, ders kitapları ve diğer eğitim materyallerinin cinsiyetçi dilden, cinsiyet ayrımcılığı içeren resim, ifade ve benzeri tüm öğelerin arındırılması yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmaların daha kalıcı ve sistematik hâle gelmesi ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı (2008-2013)'te belirtilen hedefleri, stratejileri gerçekleştirmek amacıyla Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığımız bünyesinde 13.04.2009 tarihinde "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu" kurulmuştur. Eğitim materyallerinin şiddet içeren ifadelerden arındırılması ve öğretmenlere yönelik eğitim faaliyetleri devam etmektedir.

Demokratik Yurttaşlık Eğitimi Projesi (DYE), gençlerin ve yetişkinlerin demokratik hayatta aktif olarak yer almaları ve toplum içerisinde haklarını kullanmaları, sorumluluklarını yerine getirmeleri için sunulan bir dizi uygulama ve etkinlikten oluşan bir projedir. Proje kapsamında çeşitli çalışmalar yapılmakta ve hizmetiçi eğitim seminerleri düzenlenmektedir. 2010 yılına kadar 251 formatör öğretmen tarafından, yerel hizmetiçi eğitim çalışmaları içinde bulundukları illerde yaklaşık 1.400 "Demokratik Yurttaşlık ve İnsan Hakları Semineri" düzenlenmiş; bu seminerlere yaklaşık 26 bin ilköğretim ve ortaöğretim öğretmeni katılmıştır. 2010 yılı içinde planlanan yerel hizmetiçi eğitimle bu sayının 28 bine ulaşması beklenmektedir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.06.02.00/

/ /2011

Konu : Soru Önergesi

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından 7-19 yaş grubu içerisinde çocuğu olan anne babalara yönelik geliştirilen program aracılığı ile ebeveynlerin cinsiyet eşitliğine duyarlı bir şekilde çocuklarını en doğru bilgi ve yöntemlerle yetiştirmelerine destek olmak hedeflenmiştir. Program anne babaların çocuklarının gereksinimlerini fark etmelerine, sağlıklı psikososyal gelişimlerini desteklemelerine, sorun çözme becerilerinin gelişmesine ve dolayısı ile aile içi ilişkilerinin güçlenmesine hizmet etmektedir. Program aynı zamanda kişilik hakları, toplumsal cinsiyet rolleri, bireysel farklılıklar gibi konularda duyarlılık artırıcı bir özelliğe sahiptir. 2006-2010 yılları arasında program vasıtasıyla toplam 22.469 veliye ulaşılmıştır. Programın ülke geneline yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmektedir.

Aile içi şiddetin eğitim kurumlarımızı da etkilemesinin engellenmesi amacıyla eğitim kurumlarında suç ve şiddeti önlemeye yönelik olarak Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığımızca da hizmetiçi kurs ve seminerleri düzenlenmektedir.

Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığımızca da konuya ilişkin olarak yapılmış altı araştırma bulunmakta olup söz konusu araştırmalara <http://earged.meb.gov.tr/arasayfa.php?g=62> adresinden tam metin olarak erişilebilmektedir.

3-4. Bakanlığımız şiddet, zorbalık, ihmal/istismar gibi durumları risk etmenleri arasında değerlendirmekte ve bu konudaki önleyici çalışmaları sürdürmektedir. Bu kapsamda 2006 yılında “Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı (2006-2011+)” uygulamaya koyulmuştur. Eylem planı ile Bakanlığımız başta olmak üzere sorumlu ve destekçi tüm kurum ve kuruluşların gerçekleştirmesi gereken faaliyetler belirlenmiştir.

Eylem planı; “Yönetim Süreçleri”, “Öğretmenler ve Yöneticiler”, “Öğrenci”, “Eğitim Ortamı ve Çevresi” ve “Aile” olmak üzere beş müdahale alanını kapsayan bütüncül bir anlayış ile hazırlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından okullarda şiddet ve zorbalığın da içinde bulunduğu risk faktörlerine yönelik üç düzeyde önleme çalışmaları yürütülmektedir. Birincil önleme düzeyinde genel olarak öğretmen, öğrenci, veli ve okul yöneticilerine yönelik bilgilendirici rehberlik hizmetleri gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda il yürütme kurullarından alınan raporlara göre; Zararlı Alışkanlıklar-Risklerden Korunma, Davranış Bozuklukları, Travma Sonrası Stres Bozuklukları, Şiddet ve Saldırganlığın Nedeni, Öfke Kontrolü, Boş Zamanlarını Değerlendirme, İletişim, Stresle Başa Çıkma Yöntemlerini Kavrama ve Sorun Çözme Becerileri Kazandırma, Televizyonda Şiddet İçerikli Filimler ve İnternet Kullanma Kuralları, Medyanın Şiddet Üzerindeki Etkisi, Travma Sonrası Stres Bozuklukları, Gelişim Dönemleri ve Sorunları gibi başlıklarda yapılan eğitimlerden toplam 4.710.234 öğrenci, 2.134.357 veli ve 340.126 öğretmen faydalanmıştır.

İkincil önleme düzeyinde, risk grubunda yer alan bireylere yönelik koruyucu ve destekleyici rehberlik hizmetleri sunulmaktadır. Üçüncül düzeyde ise gerçekleşen riskler nedeniyle müdahale bazında çalışmalar sürdürülmektedir. Bu konuda gerektiğinde okul, aile, emniyet, sağlık ve sosyal hizmetler birimleri ile iş birliği içeren çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Önleyici çalışmaların il düzeyinde planlanabilmesi ve kriz durumlarında müdahalenin gerçekleştirilebilmesi için millî eğitim müdürlüklerimiz bünyesinde “Psikososyal Müdahale

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.06.02.00/

Konu : Soru Önergesi

/ /2011

Ekipleri" oluşturulmuştur. Söz konusu ekipler, risk ortaya çıkmadan önce gerçekleştirilmesi gereken önleyici çalışmaları planlarken aynı zamanda travmatik yaşantıya maruz kalmış çocuk ve gençlerimize yönelik ruh sağlığını koruyucu faaliyetler de gerçekleştirmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımız ve Sabancı Üniversitesi iş birliğinde; Bakanlığımıza bağlı okullarda görevli yönetici ve öğretmenlere yönelik "Kadın ve kız çocuklarının insan hakkı, aile içi şiddet, eğitim kurumlarında şiddet, cinsiyet ayrımı" konularının işlendiği "Mor Sertifika Programları" 2008-2010 yılları arasında çeşitli tarihlerde düzenlenmiş olup aynı çalışmaların ileriki yıllarda da devam ettirilmesi düşünülmektedir.

5. Koordinatörlüğü Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen "Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı 2007-2010" kapsamında yapılan çalışmalara Bakanlığımız adına ilgili birimlerimizin katılımı sağlanmıştır. Konuya ilişkin genel olarak okullarda öğretmen, öğrenci, veli ve okul yöneticilerine yönelik bilgilendirici rehberlik hizmetleri gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, aynı içerikli çalışmalarda ortak bir proje hayata geçirilmek üzere Hizmetçi Eğitim Dairesi Başkanlığımızca Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü yetkilileri ile görüşmeler başlatılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa